

EL QUE HE APRÈS DELS DOS VOLUMS *QUI FRUIT NE SAP COLLIR*

LOLA BADIA PÀMIES
Universitat de Barcelona
lola.badia@ub.edu

Aquesta ressenya desarticula l'orde alfabètic dels dos toms de *Qui fruit ne sap collir. Homenatge a Lola Badia* (A. Alborni, L. Cifuentes, J. Santanach i A. Soler eds., Barcelona: Edicions UB, Ed. Barcino, 2021)¹ i ressegueix les setanta intervencions que conté repartides en disset categories temàtiques, que comencen amb els continguts més allunyats de la dedicació professional de l'homenatjada, la literatura catalana medieval, i es van acostant progressivament als que tracten d'aspectes de l'obra de Ramon Llull, recepció inclosa, i que són quasi un quart del total. A banda de l'aportació de R. Da Riva, que interpreta textos cuneïformes dels segles IV-I aC, els altres articles no centrats en l'Edat Mitjana tracten de literatura dels segles XIX i XX. Pel que fa al XIX, G. Albertocchi parla de *La colonna infame* d'Alessandro Manzoni, i J. Santanach, del medievalisme poètic als inicis de la Renaixença, mentre que R. Friedlein crida l'atenció sobre l'obra historiogràfica d'Otto Denk. Pel que fa al XX, I. de Riquer evoca les col·laboracions de tema català del seu pare, Martí de Riquer, a *Revista* (1952-1955), i J. Massot explora aspectes de les figures d'Higini Anglès i de Rafael Patxot.

Hi ha tres aportacions sobre documentació i biblioteques: F. M. Gimeno aclareix el trasllat notarial d'una butlla de plom de Jaume I; M. Toldrà explora la col·lecció de manuscrits catalans de Pau Ignasi Dalmases i G. Pellissa aporta nova informació sobre els incunables de les *Transformacions* de Francesc Alegre. Dels quatre articles sobre ciència medieval, dos tracten de l'astrònom Bartomeu Tresbens, vegeu els treballs de J. Samsó i S. Giralt; mentre C. Crisciani s'ocupa de la relació de Nicolau Eimeric amb els alquimistes i A. Carré repassa la presència de metges i apotecaris en textos literaris medievals, especialment catalans.

Els quatre apunts sobre llengua dialoguen amb el perfil professional de l'homenatjada, començant pel de X. Lamuela, que explora l'etimologia de l'enigmàtic mot *dessen*, present al poema «Can vei la lauzeta mover». Per contra, L. Cifuentes aporta noves proves de l'existència d'una *scripta* librària catalana primitiva, mentre K. Faluba i K. Morvay fan incursions en el lèxic i en la fraseologia del

1. Es pot ampliar amb la gravació en línia de l'acte de presentació dels volums del 21 de setembre de 2021 (<<https://www.ub.edu/ubtv/video/presentacio-llibre-home-natge-lola-badia>>).

Curial e Guelfa. Els sis assaigs sobre el paper de la tradició clàssica als segles xv i xvi, per una banda, il·lustren punts de la recepció de Virgili (A. Coroleu), de Sèneca (R. Ramos) i de Titus Livi (M. Ferrer); per una altra, perfilen la noció d'«humanisme cívic» a la Corona d'Aragó entre 1383 i 1588 i aporten dades rellevants per a la contextualització de Petrarca (J. Torró proposa un passatge d'Horaci per al títol del *Secretum*) i de Pico della Mirandola (F. Rico descarta que esmentés Turmeda).

I. Zamuner, L. Leonardi i R. Pinto aporten aclariments sobre textos que venen d'Itàlia, respectivament una versió veneciana de l'*Epistola ad Alexandrum de dieta servanda*, el poema de Guittone d'Arezzo, «Tutto mi strugge, in pensiero e 'n pianto» i les relacions de Dante amb *La compiuta donzella* de Florència.

Els cinc treballs sobre poesia de tradició trobadoresca a Catalunya tracten d'aspectes de la recepció de Ramon de Cornet (M. Navàs), dels esments de Cerverí a la premsa catalana entre 1935 i 1938 (M. Cabré) i del *Cançoneret Roviola* (J. Perramon). T. Martínez Romero, en canvi, desvela un petit enigma plantejat per Narcís Vinyoles. És especialment remarcable l'aportació de M. Marfany per a la comprensió dels *Estramps* de Jordi de Sant Jordi.

Quatre són les aportacions sobre narrativa occitanocatalana i prosa retòrica, d'A. M. Espadaler (*Jaufré i Flamenca*), de L. Martín (*Jacob Xalabín*), de J. Pujol (Francesc de la Via) i d'A. Annicchiarico (Roís de Corella). En canvi la prosa de tema religiós porta a parlar d'Isabel de Villena i Aldonça de Montsoriu (R. Cantavella), d'Arnau de Vilanova (J. Mensa) i de Jean Gerson i Felip de Malla (J. Izquierdo).

Totes les altres intervencions giren entorn d'un autor en concret, com ara Andreu Febrer, en la seva faceta de poeta (A. Alberni) i de traductor de la *Commedia* (R. Parera), o Bernat Metge, de qui s'evoca la traducció a l'italià de *Lo somni* (G. Faggin) i les seves sempre inquietants ambigüitats. És remarcable en aquest sentit l'aportació de J. M. Ruiz Simon a propòsit d'una citació que fa Metge de les *Confessions* de Sant Agustí.

D. Guixeras, X. Renedo i S. Martí ofereixen tres treballs sobre Francesc Eiximenis, que toquen temes de recepció, de fonts i d'interpretació. El *Curial e Güelfa* és ara objecte d'un estudi d'A. Fernández Clot sobre temes musicals i d'una aportació molt remarcable de F. Gómez sobre les fonts iconogràfiques de la segona visió mitològica del protagonista: es tracta del *Triumphus Augustini* o *Allegoria de la Saviesa*, àmpliament difosa a Itàlia des de mitjan segle XIV. R. Alemany, R. Beltran i M. de las N. Muñiz trien de parlar del *Tirant* plantejant qüestions relacionades amb l'estructura, les fonts i la recepció italiana. Ausiàs March estimula la perícia retòrica de J. Murgades, que il·lustra sobre la figura de la contrafisió en l'obra del poeta, i l'interès de L. Cabré pels coneixements que March tenia de filosofia natural. A. Lloret i J. Solervicens s'ocupen de la recepció al segle XVI.

Les restants setze contribucions recollides als dos volums de *Qui fruit* tenen a veure amb Ramon Llull. N'hi ha sis que pertanyen a l'ampli camp del lul·lisme:

M. Pereira parla de Bernard de Lavinheta i Giordano Bruno; B. Taylor, de la recepció castellana dels *Proverbis d'ensenyament*; J. Aymar, de la connexió entre materials lul·lians i del descobriment d'Amèrica; P. Rosselló, de la poesia de Jeroni Rosselló, i M. Ripoll, de Mateu Obrador i Maria Antònia Salvà. J. E. Rubio, en canvi, evoca la faceta de divulgadora del lul·lisme de l'homenatjada. De les sis aportacions sobre l'obra de Ramon Llull, cal destacar la de S. Sari, que posa els punts sobre les is del coneixement del món àrab al *Romanç de Blaquer-na*, la d'A. Fidora, que ofereix una nova font per a l'exemple de l'astròleg maligne, i la d'A. Soler sobre la disposició gràfica de l'Arbre simbòlic dels *Començaments de medicina*. Per la seva banda, A. Bonner reflexiona sobre les relacions de Llull amb el seu públic, E. Pistolesi aprofundeix en el rerefons polític del *Liber de fine*, i J. Aragüés aclareix el recorregut ibèric d'un miracle marià present en Llull. Finalment hi ha quatre col·laboradors que desenvolupen motius relacionats amb l'amor, la fe i la pregària en Llull: F. Tous parla de la mort de l'amic a l'*Arbre de filosofia d'amor*, F. Domínguez explora les relacions entre memòria i fe, R. D. Hughes descriu aspectes de la retòrica de la pregària lul·liana i A. C. Mayer aprofundeix en la base dels arguments sobre l'existència de Déu al *Llibre del gentil*.